

Bildande av naturreservatet Romberget i Leksands kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § i miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets slutliga gränser märks ut i fält.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Föreskrifter*).

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, enligt bilaga 2, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd till miljöbalken m.m. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Romberget
Kommun	Leksand
Län	Dalarna
NVR id	2049058
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i nätverket
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger 5 km öster om Leksand i Leksands socken.
Huvudsaklig karaktär	Äldre hållmarkstallskog
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Romma 21:1. Ägs av naturvårdsverket.
Lantmäteriets inmätning	W10580
Areal	Total areal: 116,5 ha Landareal: 116,5 ha Produktiv skogsmark: 101,3 ha

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att

- skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt
- de delar av skogsmarken som är präglade av brand brinner i lämpliga intervall
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslut

Romberget består av en äldre brandpräglad tallskog med inslag av barrblandskog och lövträd. Skogen har formats av upprepade skogsbränder, och spåren efter dessa finns i skogsmarken. Tallskogen ger ett ljust intryck med träd i olika generationer, där skogsbrandens betydelse för skogens karaktär med all tydlighet framgår. Delar av skogen ligger i fuktigare områden i anslutning till våtmarker där rikligt med död ved hittas.

I området finns skyddsvärda arter såsom blåtryffel, rosenticka och violettgrå tagellav.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk. Området är också i behov av skötsel genom naturvårdsbränning för att det ska kunna behålla och utveckla skogens brandpräglade kvalitéer, vilka utgör själva kärnan i områdets naturvärden.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
 - befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas. Befintliga jaktpass är markerade i beslutskartan,
3. gödsla, återföra aska i gödningssyfte eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning, med följande undantag:
 - enklare konstruktion av naturmaterial får uppföras vid jaktpass,
5. plantera in, så eller sätta ut växter, djur, eller andra organismer,

6. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - fälld älg, björn, hjort eller vildsvin får transporteras ut. Färdvägar ska väljas med omsorg så att mark- och vegetationsskador minimeras,
 - för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärenden. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,
7. upplåta korttidsjakt inom naturreservatet,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

8. sprida kalk.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder, anordningar och andra anläggningar för friluftslivets behov,
2. skötsel genom naturvårdsbränning,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - löst liggande, mindre, torra grenar och kvistar får samlas in i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark.

Slutligen är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter).

C-föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder eller vid tillsyn.

Förtydliganden av föreskrifter

I föreskrift A4 förbjuds nyanläggning av alla slags anläggningar. Detta inkluderar jakttorn och jaktpass av permanent typ med väggar, tak eller dylikt. Enkla tillfälliga konstruktioner vid jaktpass av naturmaterial dvs. av standardtyp med slanor/granris eller mobila tak/vindskydd som endast används under själva jakten får dock skapas.

I föreskrift A6 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet "skador" inte tolkas lika strikt som "märken". Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

I föreskrift A7 förbjuds korttidsjakt. Med korttidsjakt avses dagkort och andra avtal kortare än ett år. Jaktgäster accepteras endast om de medföljer nyttjanderättsinnehavare – dvs. de ska bedriva jakt tillsammans.

I föreskrift C3 förbjuds att utan Länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Natur- och friluftsvärden

Naturreservatet ligger ca fem kilometer öster om Leksand, där ett dramatiskt landskap breder ut sig. Från Rombergets topp, där man har en vacker men något trädskydd utsikt mot Insjön, går reservatet nedför en brant ravin med en våtmark och sen vidare norrut över Bodbergets sluttningar. Skogen består i huvudsak av gles, kortvuxen hållmarkstallskog som visar spår av äldre tiders skogsbränder. Delar av området är blötare, med mindre myrstråk där man finner de äldsta tallarna som är uppåt 350 år gamla. Död ved förekommer rikligt inom hela området. Flera rödlistade arter har återfunnits inom området, en fullständig lista finns i skötselplanen.

Planeringsbakgrund

Området är utpekad som riksintresse för det rörliga friluftslivet enligt 4 kap. 2 § miljöbalken som en del av Siljansområdet.

Ett permanent skydd av Romberget medför ett bidrag till uppfyllande av miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Inom naturreservatet finns ett flertal olika kulturhistoriska lämningar efter tidigare landskapsbruk i trakten, däribland stenbrottslämningar med tillhörande infrastruktur och kolningsanläggningar. Alla lämningarna är av yngre dato och därför enligt gällande lagstiftning klassificerat som övriga kulturhistoriska lämningar.

Stora delar av naturreservatet är utsett till nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

I Leksands kommun översiktsplan (antagen 2014-06-09) berörs inte området. Det ingår heller inte i någon detaljplan eller omfattas av några områdesbestämmelser.